

Etunimiä

Ensimmäinen ETUnimi, joka itselleni tulee mieleen, on tietysti EETU. TAKAnimiä ei kai ole olemassakaan, vaikka Bangladeshin valuutan nimi onkin TAKA, mitä myöskin näissä meidän sanatehtävissämme usein kuulutetaan ja googlutetaan.

Mutta missä ovat LEAT, NEAT, REAT ja TEAT? Siis kaikki nuo naiset, ja vieläpä monikossa. Ja miten heistä pitäisi kirjoittaa ristikoissa? Ristikoiden laatiminen ei ole maailman helppointa hommaa, ja paikostakin joutuu aina välillä turvautumaan niihin sanoihin, joissa esiintyvät kaikkein tavallisimmat kielessämme esiintyvät äänneet ja kirjaimet. Koska jokainen muu sana ei voi risteytyä IBIZAn tai ISUZUn kanssa. Ei suomen kielessä, vaikka olisimme kuinka ZENEjä tai ZEBRA CROSSINGeja, kuten risteyksiä jossain muualla maailmassa kutsutaan.

Mutta miten ne pitäisi vihjeittää? Siis nämä etunimet.

Koulukuntia on useampia. Riippuu siitä, mitä pidetään helppona ja mitä vaikeana. Aina voi laittaa vihjeeksi, että naisia. Mutta sitten ei tiedä, jos ei tiedä, että tulevatko vastaukseksi LEAT, NEAT, REAT vai TEAT. Tai miehiä. OTOT, ATET, OKOT, EKET.

Joten vihje voi olla vaikea, vaikkakin yksinkertainen.

Mutta sitten taas ei ole varmaa, että tietääkö ratkoja, että kuka on kuka. TEA on tietysti ISTA. Mutta kuka on REA? Esimerkiksi näyttelijä Mauranen. Samannimisiä henkilöitä ei ole kovin monta. Jos ratkoja tuntee tämän henkilön nimen, vihje on helppo. Mutta jos nimi ja henkilö ei ole tuttu, niin vihje voi olla käsittämätön.

Tämä on myös sukupolvikysymys. Vanhemmat ihmiset tuntevat koko sen suomalaisen yhtenäiskulttuurin, joka vallitsi vielä muutama vuosikymmen takaperin. Olivatpa kyseessä sitten iskelmät tai televisio-ohjelmat tai mikä tahansa muu asia kulttuurin tai urheilun alueella ja muussa yhteiskuntaelämässä.

Nykyisin kaikki on muuttunut. On olemassa niin monia alakulttuureja ja julkikkasiasia ja urheilijoita ja muusikoita, että kukaan ei voi tuntea heitä kaikkia. Ei edes nimeltä. Ellei sitten lue kaikkia Suomen iltapäivälehtiä urakalla. Mutta siltikään ei välttämättä tunne kaikkia muiden maiden kuuluisuuksia. Kuka on kuka? Who is who? Ja kuka on kuka jossain some-sivustoilla, joista muut ihmiset eivät ole koskaan kuulleetkaan?

BEAT on kuitenkin myös edelleen rytmiä. Ja SEAT on espanjalainen auto.

Antti Parkkinen
antti.parkkinen@ristikkoakatemia.fi

Lähetätkää ristikkoaiheisia kysymyksiä ja mielipiteitä osoitteeseen kysymys@ristikkoakatemia.fi

Ristikkoakatemia Facebookissa:
www.facebook.com/groups/ristikkoakatemia/